

ПРЕС КЛИПИНГ

21. април 2020.

НАСЛОВИ

Šumadijske fabrike polako ponovo kreću s radom(str.3)

Jura najavila kršenje mera epidemiologa i grada o redukciji rada?(str.3)

Sindikata: Zastava oružje vraća deo radnika na posao od utorka, 21. aprila(str.6)

Zaječar: U „Gorenju“ nastavak proizvodnje po novim pravilima(str.6)

APR: Privreda Srbije u 2019. imala profit od 391,2 milijarde dinara, gubitak javnih preduzeća(str.7)

Šumadijske fabrike polako ponovo kreću s radom

Nakon pauza koje su, u proseku, zbog epidemije kovida 19, trajale od dve sedmice do mesec dana, većina vodećih fabrika u Kragujevcu i Šumadiji, osim Fijat Krajslera, nastavila je proizvodnju.

U nekima od njih, Simensu, Formi ideale, Milanović grupi, konfenkcijskim firmama Fori textile i Berteks, rad nije ni obustavljan.

Proizvodnja je nastavljena i u fabrici za proizvodnju građevinskih mašina Vaker Nojsen, a juče je trebalo da krene i rad u Zastavi oružju i Juri u Rači Kragujevačkoj.

Proizvodnja u Juri danas bi trebalo da počne u punom kapacitetu, sa svih 1.200 radnika, uprkos nedavnom dogovoru menadžmenta, fabričkog sindikata „Nezavisnost“ i opštinskog Kriznog štaba da do kraja vanrednog stanja radi samo do 400 radnika.

U sindikatu „Nezavisnost“ fabrike u Rači kažu da je Jura, uoči uskršnjih praznika, obavestila zaposlene da se od 21. aprila vraća proizvodnja u punom kapacitetu, sa svih 1.200 radnika. Predsednik sindikata Saša Marković rekao je da je takvu odluku poslodavac doneo zbog obaveza prema kupcima u Slovačkoj.

– Jura je prekršila dogovor. Obavestili smo o tome opštinski Krizni štab i Institut za javno zdravlje, pa ćemo videti kakav je njihov stav, pošto i dalje traje opasnost od širenja korona virusa – kaže Marković. Povodom saznanja da brojne fabrike nisu ni prekidale proizvodnju, a da rad uveliko obnavljaju, ili najavljuju da će to da učine i ostale kompanije u Šumadiji u kojima radi više hiljada zaposlenih, predsednik Saveza samostalnih sindikata Kragujevca Jugoslav Ristić pita članove republičkog Kriznog štaba, „kako to da uredbom Vlade Srbije nije definisano kakvu zaštitnu opremu treba da ima jedan radnik u vreme epidemije kovida 19?“

U uredbi Vlade nigde, tvrdi naš sagovornik, nije navedeno da li je radniku za zaštitu od zaraze dovoljna maska od platna koju Svetska zdravstvena organizacija ne priznaje kao efikasno sredstvo zaštite. Imamo, ističe Ristić, najduži policijski čas u Evropi, u uslovi u fabričkim pogonima u kojima pod istim krovom radi i po više stotina radnika „nisu ni definisani, a kamoli obezbeđeni“.

– Zašto nema precizno definisanih uslova rada u fabrikama u vreme pandemije kovid 19, i kako objašnjavate činjenicu da su zabranjeni skupovi u zatvorenom prostoru, a da poslodavci svakodnevno primoravaju na stotine radnike da ulaze u jedan pogon, iako delatnost kompanija u metalnom sektoru trenutno nije od značaja za svakodnevni život – pita Ristić.

Južnokorejska kompanija u Nišu poziva svih 2.500 radnika da dođu na posao 24. aprila

Jura najavila kršenje mera epidemiologa i grada o redukciji rada?

Piše: Z. Miladinović

Jura je danas „obavestila“ svih 2.500 zaposlenih u fabrici u Nišu da će ona „početi da radi u punom kapacitetu“ 24. aprila, uprkos odlukama niškog Štaba za vanredne situacije kao i preporukama epidemiologa Vladinog Kriznog štaba i niškog Instituta za javno zdravlje da u jednoj smeni može biti maksimalno 50 radnika na 5000 kvadratnih metara.

Prema dostupnim podacima, niška fabrika Jure ima oko 20.000 kvadrata.

– Obaveštavaju se svi zaposleni u Jura korporaciji da će fabrika u Nišu početi sa radom u punom kapacitetu 24. aprila, uzevši u obzir da period od 14 dana utvrđen odlukom Kriznog štaba grada Niša ističe 23. aprila. Zaposleni koji budu radili imaće pravo na dodatni bonus u skladu sa odlukom poslodavca od 9. aprila, sa kojom su zaposleni već upoznati.

Zaposleni koji zbog epidemiološke situacije i dalje ne žele da rade, mogu koristiti godišnji odmor, o čemu je potrebno da obaveste svoje neposredne rukovodioce – navodi se u obaveštenju.

U odluci niškog Kriznog štaba na koji se Jura poziva, međutim, ne navodi se da ova kompanija može raditi „u punom kapacitetu“ po isteku 14 dana od njenog donošenja. Odluka, naime, predviđa redukciju rada do daljeg za Juru i druge kompanije koje imaju sličan broj radnika i površinu proizvodni hala.

U toj odluci, inače donetoj 9. aprila, navodi se da, na osnovu preporuke Instituta za javno zdravlje, svi poslodavci na teritoriji grada kojima u jednoj smeni radi više od 50 radnika ubuduće „mogu imati maksimalno 50 zaposlenih u smeni na 5000 kvadratnih metara površine“, kao i da moraju obezbediti rastojanje između radnika od najmanje dva metra, obaveznu upotrebu maski i rukavica, te podizanje higijenskih mera na najviši nivo. Ove mere su načelne i nisu oročene.

Jura je, pak, svoju nameru da započne rad „u punom kapacitetu“ zasnovala na delu odluke niškog Štaba u kojoj se navodi da su poslodavci, ukoliko to ne mogu da ispune, „dužni obustaviti rad na period od 14 dana, koliki je maksimalni inkubacioni period za COVID 19“. Sprovođenje odluke kontrolisaće inspekcija rada u Nišu.

Bezbednosne i druge uslove rada u Juri kontrolisati su pre više od nedelju dana epidemiolozi niškog Instituta i inspekcija rada. Kontrole su usledile nakon višednevnih protesta radnika, koji nisu hteli da uđu u pogone, žaleći se da među njima ima obolelih od koronavirusa, a da u fabrici nisu obezbeđene zaštitne maske i rukavice, kao ni preporučena socijalna distanca.

Oni su kazali da zbog specifičnog procesa proizvodnje „dišu jedni drugima u vrat“, a da su autobusi koji voze radnike do posla prepuni.

Nakon odluke niškog Štaba, Jura je obavestila zaposlene da će, „kao društveno odgovorni subjekat“, poštovati preporuke niškog Instituta za javno zdravlje, kao i odluke niškog Štaba i Vlade Srbije, tako da će na 5000 kvadrata biti maksimalno 50 radnika.

Takođe, niko od zaposlenih neće biti u obavezi da radi ukoliko to ne želi i ukoliko je uplašen za zdravlje svoje porodice. Ipak, kompanija je i u tom obaveštenju navela da će 24. aprila „krenuti sa radom u punom kapacitetu“.

YURA CORPORATION doo Niš
Industrijska zona bb, Donje Međurovo,
18254 Niš, Srbija
Telefon: +381 18 41 50 300; fax: +381 18 41 50 301

O B A V E Š T E N J E

1. Obaveštavaju se svi zaposleni u Yura Corporation d.o.o da će fabrika u Nišu početi sa radom u punom kapacitetu dana 24.04.2020.godine uzevši u obzir da period od 14 dana utvrđen odlukom Kriznog štaba grada Niša ističe 23.04.2020.godine.
2. Zaposleni koji budi radili imaće pravo na dodatni bonus u skladu sa Odlukom poslodavca od 09.04.2020.godine sa kojom su zaposleni već upoznati.
3. Zaposleni koji zbog epidemiološke situacije i dalje ne žele da rade, mogu koristiti godišnji odmor o čemu je potrebno da obaveste svoje neposredne rukovodioce.
4. Kompanija HMMC-Hyundai se zvaničnim dopisom obratila Vladi Republike Srbije kako zbog ugroženosti sopstvenog poslovanja tako i poslovanja Yura Corporation u Republici Srbiji.

U Nišu,
16.04.2020.g

Yura Corporation d.o.o Rača-Ogranak Niš
Direktor

Janghwan Park

Sindikata: Zastava oružja vraća deo radnika na posao od utorka, 21. aprila

Piše: Beta

Najmanje 300 radnika „Zastava oružja“ biće pozvano da se vrati u fabriku i od utorka, 21. aprila, nastavi sa proizvodnjom, rečeno je danas agenciji Beta u Samostalnom sindikatu te fabrike.

U sindikatu kažu da se na posao neće pozivati oni radnici koji imaju hronične bolesti, kao ni roditelji dece mlađe od 12 godina.

Zbog epidemije korona virusa, oružari iz Kragujevca su na plaćenom odsustvu od 23. marta, s tim da je jedan manji broj radnika ostao u proizvodnji da završi u roku ugovorene obaveze.

U Samostalnom sindikatu fabrike navode da je odluku o početku rada u jednoj smeni od utorka 21. aprila doneo krizni štab fabrike.

Obrazloženje posloводства je da ima posla i da moraju da se ispunjavaju ranije zaključeni ugovori.

Predsednik Samostalnog sindikata fabrike Dragan Ilić je rekao agenciji Beta da ne zna koji je tačan broj radnika, ali procenjuje da će na posao od utorka biti pozvano najmanje 300.

U sindikatu smatraju da je plaćeno odsustvo trebalo produžiti bar do 27. aprila i naveo primere drugih fabrika namenske industrije koje ne rade do 2. maja.

Ilić je naveo da svakako ima osnova da se nastavi sa radom zbog ugovornih obaveza, a i radnici žele da se vrata na posao jer su dugo na plaćenom odsustvu.

S druge strane, kaže, i dalje postoji visok rizik po zdravlje zaposlenih na radnom mestu.

„Smatramo da u ovoj fazi epidemije korona virusa i dalje postoji rizik od širenja zaraze. Radnici su ugroženi naročito sada kada budu vraćeni na posao, jer mi nećemo znati ko ulazi u fabriku, odnosno da li je možda neko zaražen. Nema pouzdane kontrole niti podrške nadležnih javnih ustanova u tom smislu. Jasno je da fabrika ne može sama da vrši testiranje“, rekao je Ilić.

On je naveo da mu je poznato da postoji samo jedan uređaj u fabrici za merenje temperature zaposlenima.

„Prema nekim našim saznanjima, ima radnika koji su zaraženi korona virusom. Nije u pitanju njihov broj, jer je dovoljno i da je samo jedan pozitivan na kovid-19, pa da postoji rizik“, rekao je Ilić.

On je naveo da su na poslednjem sastanku kriznog štaba fabrike bili i lekari iz Instituta za javno zdravlje koji su predložili da su radnici u fabrikama u četvrtoj kategoriji rizika.

Na prvom mestu ugroženosti su lekari u kovid centrima, zatim lekari u „trijaži“ obolelih, a u trećoj kategoriji rizika su prodavci.

Zaječar: U „Gorenju“ nastavak proizvodnje po novim pravilima

Proizvodnja u fabrici u Zaječaru nastavljena je 13. aprila, a izgubljeni radni sati biće nadoknađeni uz preraspodelu vremena.

Deo radnika, kako saznaje Glas Zaječara, nezadovoljno je donetom odlukom i ponuđenim uslovima rada.

Imajući u vidu da je u periodu dok je trajala obustava, došlo do gubitka dragocenog vremena, te kašnjenja u isporuci po osnovu ugovora sa klijentima, rukovodstvo je u cilju nadoknade izgubljenih radnih sati i kašnjenja sa isporukama, doneta je odluka o preraspodeli radnog vremena koja će se, prema sadašnjoj projekciji, primenjivati do 15. maja ove godine.

U Odluci o preraspodeli radnog vremena navodi se da je neophodna nadoknada izgubljene proizvodnje i prodaje, te da se uvodi nova organizacija rada donošenjem oduke o preraspodeli radnog vremena zaposlenih koji nisu radili u periodu od 23.03. do 03.04.

U pomenutoj odluci navodi se da će se preraspodela radnog vremena izvršiti na sledeći način:

1. Preraspodela radnog vremena vrši se tako da ukupno radno vreme zaposlenog u periodu od šest meseci u toku kalendarske godine u proseku ne bude duže od ugovorenog radnog vremena zaposlenog.
2. Radno vreme zaposlenih u toku jednog radnog dana može da iznosi najviše 12 časova i ne sme trajati duže od 60 časova u toku radne nedelje.
3. Poslodavac vodi evidenciju o ostvarenom broju časova u preraspodeli radnog vremena.
4. Preraspodelom radnog vremena nisu obuhvaćeni zaposleni koji rade na poslovima na kojima je uvedeno skraćeno radno vreme, u skladu sa članom 52. Zakona o radu, kao ni lica kod kojih bi, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove, takav rad mogao da pogorša njihovo zdravstveno stanje.
5. Preraspodela radnog vremena ne smatra se prekovremenim radom i zaposleni nemaju po tom osnovu pravo na uvećanu zaradu.

Odluka o preraspodeli radnog vremena objavljena je na oglasnoj tabli preduzeća, a zaposleni su obavješteni i od strane vođe pogona o odluci direktora da se zbog izgubljenog vremena radi produženo, i subotama.

Kako nezvanično saznajemo odluka o preraspodeli radnog vremena kod dela zaposlenih izazvala je negodovanje, a jedan deo zaposlenih, prema nezvaničnim navodima nije saglasan sa ponuđenim uslovima rada i neće potpisati nove ugovore.

Nezadovoljstvu zaposlenih doprinelo je i navodno nepoštovanjem dogovora o isplati bonusa za zaposlene koji u proteklom periodu nisu koristili bolovanje, i to u iznosu od 6000 dinara. Isplata ovog bonusa bila je prethodno dogovorena, ali se navodno nakon pokretanja proizvodnje ispostavilo da do isplate bonusa neće doći.

Iako je u saopštenju kompanije Gorenje Hisense bilo navedeno da će se nakon ponovnog pokretanja proizvodnje u fabrikama, primenjivati sve preventivne mere u cilju zaštite zdravlja i bezbednosti zaposlenih, kao i da je kompanija uverena da će sve kolege ostati odgovorne i pridržavati se preventivnih mera i kod kuće, zaposleni u fabrici u Zaječaru navode da imaju bojazan zbog činjenice da u pogonu u isto vreme boravi preveliki broj ljudi u isto vreme – njih oko osamdeset.

Bojazan izazivaju i nezvanične tvrdnje da je jedno zaposleno lice, koje je u prva dva dana obnove proizvodnje bilo radno angažovano u pogonu, sada u samoizolaciji nakon što se ispostavilo da je član uže porodice istog pozitivno na covid 19.

Zbog svega navedenog zaposleni su, navodno, veoma nezadovoljni i strahuju, jer pojedini veruju da postoji mogućnost da će oboleti od novog virusa zbog načina organizacije rada u fabrici.

APR: Privreda Srbije u 2019. imala profit od 391,2 milijarde dinara, gubitak javnih preduzeća

Piše: Beta

Privreda Srbije je u 2019. godini, petu godinu zaredom, poslovala profitabilno, s tim da je pozitivan neto rezultat, koji su privredna društva ostvarila u iznosu od 391,2 milijarde dinara, smanjen za 12,8 odsto na godišnjem nivou, objavila je danas Agencija za privredne registre.

Sa neto dobitkom od 682,6 milijardi dinara, manjim za 5,2 odsto od prošlogodišnjeg, poslovalo je 62.517 privrednih društava, dok je neto gubitak od 291.393 miliona dinara povećan za 7,3 odsto, a iskazalo ga je 26.649 društava.

Neto rezultat nije iskazalo 15.321 privredno društvo. Na kraju 2019. godine za obavljanje privredne delatnosti bilo je registrovano 128.511 privrednih društava, od kojih su 106.593 društva dostavila podatke za statističke i druge potrebe.

„Poslujući u uslovima povoljnog poslovnog ambijenta privredna društva su nastavila trend povećanja broja zaposlenih započet pre pet godina i u 2019. godini zapošljavala su ukupno 1.171.890 radnika, što je za 30.657 radnika više u porednju sa prethodnom godinom“, naveo je APR.

Sa najvećim ukupnim dobitkom poslovala su privredna društva iz sektora prerađivačke industrije, gde on iznosi oko 110,5 milijardi dinara i veći je za 13,7 odsto. Taj sektor je zapošljavao najviše radnika – 381.012, a pri tome beleži i najveći porast zaposlenosti – za 13.730 radnika.

Javna preduzeća beleže na ukupnom nivou gubitak od 574 miliona dinara, za razliku od prethodne godine kada su poslovala pozitivno (3.477 miliona dinara).

Sa neto dobitkom su poslovala 394 preduzeća, sa neto gubitkom 134, a bez iskazanog rezultata je bilo 21 preduzeće. U javnim preduzećima (ukupno 549) je bilo zaposleno 115.474 radnika, što je za 2.284 radnika manje u odnosu na prethodnu godinu.